

Dosarul nr. 2ra-314/22
2-21020471-01-2ra-10032022

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei – I. Malcoci
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

ÎNCHEIERE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului depus de către Tudor Donos,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către
Tudor Donos împotriva lui Vasile Țîbîrnă cu privire la constatarea nulității absolute
a mandatelor avocatului,

împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a
admis apelul depus de către Tudor Donos, s-a casat hotărârea din 03 martie 2021 a
Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei, cu dispunerea încetării procesului civil,

constată:

La data de 09 februarie 2021 Tudor Donos a depus cerere de chemare în
judecată, completată la 26 februarie 2021, împotriva lui Vasile Țîbîrnă, prin care a
solicitat constatarea nulității absolute a mandatului avocatului nr. 0075793 eliberat
de Vasile Țîbîrnă la 05 iulie 2011 și a mandatului biroului de avocați f/n emis de
Vasile Țîbîrnă la 13 ianuarie 2012. (f.d. 22-24)

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că data de 05 iulie 2011 în
circumstanțe necunoscute avocatul Vasile Țîbîrnă a eliberat mandatul avocatului nr.
0075793, asumându-și reprezentarea în fața organului de urmărire penală a
bănuțului Tudor Donos. Acest mandat nr. 0075793 al avocatului Vasile Țîbîrnă este
un act juridic de reprezentare prevăzut inclusiv de capitolul V al Codului civil, art.
1030 din Codul civil (în redacția până în 2019) și art. 1472 din Codul civil (în vigoare
din 01 martie 2019).

Ulterior, la data de 13 ianuarie 2012 avocatul Vasile Țîbîrnă a eliberat în
circumstanțe necunoscute un alt mandat al biroului de avocați, fără număr, de model
vechi, document care nu mai circula în acel timp și nu era utilizat potrivit noilor
reglementări. Acest mandat fără număr al avocatului Vasile Țîbîrnă de asemenea
este un act juridic de reprezentare prevăzut inclusiv de capitolul V al Codului Civil,

art. 1030 din Codul civil (în redacția până în 2019) și art. 1472 din Codul civil (în vigoare din 01 martie 2019).

Reclamantul a susținut că mandatele, eliberate de avocatul Vasile Țîbîrnă, nu corespund prevederilor Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 și Hotărârii Guvernului nr. 1175 din 21 decembrie 2010 „Cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului” (abrogată la 05 martie 2013).

Referitor la mandatul biroului de avocați eliberat la 13 ianuarie 2012 consideră că a fost întocmit în circumstanțe necunoscute, contrar legii noi, deoarece în anul 2012 Baroul Avocaților nu mai exista, fiind înlocuit cu Uniunea Avocaților.

Reclamantul a menționat că nu l-a împuternicit pe avocatul Vasile Țîbîrnă ca să-l reprezinte, fapt confirmat prin mandatul întocmit conform normelor abrogate, unde lipsește contractul de asistență juridică, semnătura reclamantului, alte date necesare valabilității actului juridic, numit-mandat. În mandat lipsește și o eventuală decizie de desemnare adoptată de coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.

Referitor la mandatul nr. 0075973 eliberat de avocatul Vasile Țîbîrnă reclamantul a indicat că, din analiza mandatului menționat se deduce cert că prin acest mandat avocatul numit este împuternicit să acorde asistență juridică bănuțului Donos Tudor, însă nu conține nici un element obligatoriu prevăzut de pct. 5 lit. h) și lit. i) din Hotărârea Guvernului nr. 1175 din 21 decembrie 2010 „Cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului”. Cu alte cuvinte lipsește în acest act juridic numărul contractului de asistență juridică, data semnării și numărul deciziei coordonatorului oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, ceea ce contravine legii. Prin urmare, mandatul avocatului Vasile Țîbîrnă este un act juridic nul, deoarece acest act juridic a fost eliberat contrar legii care prevede circulația acestui document în Republica Moldova și nu a produs scopul exercitării acestuia.

Prin hotărârea din 03 martie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Tudor Donos împotriva lui Vasile Țîbîrnă cu privire la constatarea nulității absolute a mandatelor avocatului. (f.d. 27, 29-31)

La 09 martie 2021 Tudor Donos a depus apel nemotivat, ulterior, la data de 22 aprilie 2021 apel motivat, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 03 martie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a pretențiilor înaintate.

Prin decizia din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de către Tudor Donos, s-a casat hotărârea din 03 martie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei, cu dispunerea încetării procesului civil intentat la cererea de chemare în judecată depusă de către Tudor Donos împotriva lui Vasile Țîbîrnă cu privire la constatarea nulității absolute a mandatelor avocatului. (f.d. 147, 148-151)

Instanța de apel a reținut că Tudor Donos a formulat prezenta acțiune în judecată către BIA „Vasile Țîbîrnă”, iar potrivit informației nr. UA/546/2021 din 31 mai 2021 parvenită în adresa Curții de Apel Bălți la 08 iunie 2021 de la Uniunea Avocaților din Republica Moldova, se confirmă faptul că avocatul Vasile Țîbîrnă a desfășurat activitatea de avocat având ca formă de organizarea Biroul Individual al

Avocatului „Vasile Țîbîrnă”. Totodată, s-a confirmat faptul că, activitatea de avocat a lui Vasile Țîbîrnă a încetat în temeiul prevederilor art. 14 alin.1) lit. c) din Legea nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, începând cu 28 aprilie 2015.

Astfel, în contextul pretențiilor formulate de Tudor Donos în acțiune către BIA „Vasile Țîbîrnă” privind constatarea nulității absolute a mandatelor avocatului ca fiind eliberate necorespunzător normelor imperative, instanța de apel a reținut că, odată ce activitatea avocatului Vasile Țîbîrnă a încetat în temeiul art. 14 alin. 1) lit. c) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, și anume, ca urmare a decesului acestuia și raportul juridic litigios nu admite succesiunea în drepturi, astfel s-a ajuns la concluzia de a înceta procedura civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Tudor Donos către avocatul Vasile Țîbîrnă.

La data de 04 februarie 2022 Tudor Donos a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți și hotărârii din 03 martie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei, cu emiterea unei noi hotărâri de admiterea integrală a acțiunii. (f.d. 155-167)

În motivarea recursului recurentul a invocat că în cazul dat nu poate fi aplicabil art. 265 lit. f) din Codul de procedură civilă, deoarece s-a solicitat în acțiune constatarea nulității absolute a actelor juridice, care nu urmărește răspunderea civilă a pârâtului care a eliberat actele civile contrar legii, iar decesul pârâtului nu influențează în nici un mod litigiul așa cum nu influența dacă era în viață, ori obiectul litigiului constituie actele juridice emise contrar legii. Chiar și dacă ar fi fost aplicabilă prevederea art. 265 lit. f) din Codul de procedură civilă instanța urma obligatoriu să stabilească dacă prezentul litigiu permite sau nu succesiunea în drepturi.

De asemenea recurentul a menționat că instanța de apel la examinarea cauzei a interpretat eronat prevederile art. 265 lit. f) din Codul de procedură civilă, ori acțiunea a fost înaintată împotriva avocatului Vasile Țîbîrnă, care își exercita profesia de avocat având înregistrat Cabinetul avocatului la Ministerul Justiției, fiind solicitată nulitatea absolută a mandatelor avocatului emise și din numele Cabinetului avocatului Vasile Țîbîrnă. În acest sens, prezentul litigiu dedus judecătii permite succesiunea în drepturi, deoarece avocatul Vasile Țîbîrnă exercita atribuțiile sale prin Cabinetul avocatului înregistrat la Ministerul Justiției.

Totodată, recurentul a indicat că instanța de apel, stabilind că pârâtul a decedat, era obligată să antreneze în acest proces un intervenient principal care să formuleze opinii proprii cu privire la obiectul litigiului, iar intervenientul principal urma să fie Ministerul Justiției sau Uniunea Avocaților.

În conformitate cu articolul 433 lit. a), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Completul constată că, în speță, cererea de recurs este îndreptată împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. De asemenea, aceasta este depusa de către Tudor Donos, care are calitatea procesuală de reclamant și este îndreptățit să o conteste, nefiind depusă repetat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 14 decembrie 2021.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a fost expediată în adresa recurentului Tudor Donos la data de 03 februarie 2022 prin intermediul oficiului poștal și prin poșta electronică, la materialele cauzei fiind dovada recepționării. (f.d. 152, 153, 154).

Astfel, recursul declarat la 04 februarie 2022 de către Tudor Donos, este în termen.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de către Tudor Donos este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie

să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Tudor Donos, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Tudor Donos și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Tudor Donos, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Tudor Donos, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas